

HET CULTUREEL GENOOTSCHAP WEERT

Velen Uwer zullen zich uit de jaren vóór 1934 nog wel de Bond Jong Limburg herinneren, de organisatie die Limburgse jongemannen met een zeker ontwikkelingspeil omvatte en die in de meeste Limburgse plaatsen van enige betekenis haar vertakkingen had. Zij vormde a.h.w. een kernorganisatie van ontwikkelde jonge Limburgers en heeft door haar werk naar binnen en naar buiten destijds veel goeds tot stand gebracht. Ook Weert had een krachtige afdeling, zowel omdat zij intern een stevige en actieve kern vormde, maar ook omdat zij door het organiseren van avonden in den trant van Geloof en Wetenschap regelmatig en met succes in het openbaar belang werkzaam was.

Het was dan ook voor Weert een gevoelig verlies toen de Bond Jong Limburg in 1934 moest worden opgeheven i.v.m. de verdere uitbouw der standsorganisaties. Door het wegvallen van deze vaste kern zonder dat er vooralsnog iets anders voor in de plaats trad ontstond er een vacuum in het maatschappelijk en cultureel leven ter plaatse dat verschillende jaren geduurd heeft. Het werd 1938 eer er weer iets in den geest der vroegere manifestaties plaats vond. In dat jaar vormden voormalige Jong-Limburgers een comité dat begon met het inrichten in de aula van het Bisschoppelijk College van een geslaagde tentoonstelling van moderne Limburgse kunst met — in het kader daarvan — enkele kunstavonden.

Het comité bleef daarop onder den naam Culturele Vereniging bij elkaar en vatte de vroegere taak van Jong Limburg naar buiten weer op door het samenstellen van winterprogramma's. De oorlog maakte hieraan spoedig een einde en het duurde tot Februari 1945 eer de vereniging volgens de geijkte term herrees.

Aanvankelijk werd gedacht aan het stichten van een soort plaatselijke culturele raad, die alle op cultureel gebied werkzame organisaties zou overkoepelen. Dit plan moest al spoedig worden opgegeven. Allereerst waren er allerlei tegenstelingen tussen deze verenigingen welke zo maar niet een twee drie op te lossen waren. Een dergelijk verband moet groeien en kan niet op stel en sprong in het leven geroepen worden uit een veelheid van organisaties van uiteenlopend karakter en betekenis.

Maar bovendien was het zaak, eerst alle energie te richten op het vormen van een hechte kern, die op verschillende gebieden waar daaraan behoefte bestond, zelf activiteit zou ontplooiën. Deze kern zou dan bij gelegenheid het noodzakelijke uitgangspunt voor samenbinding kunnen worden.

De doelstelling der vroegere culturele vereniging werd in verband met haar nieuwe taak uitgebreid tot het gehele culturele leven, hetgeen ook tot uiting kwam in den naam, die nu Cultureel Genootschap Weert kwam te luiden. De organi-

satievorm werd rijker doordat het Genootschap een vrij groot aantal commissies uit de leden kreeg, welke commissies alle een vertegenwoordiger in het bestuur hebben, en doordat een aantal zelfstandige verenigingen als werkgemeenschappen regelmatig met haar samenwerken. Statutair komt dit niet door vertegenwoordiging of anderszins tot uiting; de relatie is dus zuiver op de feitelijke goede verstandhouding gebaseerd en functioneert tot volle tevredenheid.

Van de commissies staat in ouderdom en betekenis de programmacommissie voorop, die zoals haar naam zegt, zorg draagt voor de wintercyclus. Aanvankelijk bracht zij vrij uitgebreide programma's van gevarieerd karakter, w.o. ook spreekbeurten. Hierdoor werd echter een groot gedeelte van het publiek, dat voor bepaalde onderwerpen geen belangstelling had, niet voldaan. Thans heeft men zich dan ook bepaald tot een meer beperkte en homogene cyclus van drie goede toneelvoorstellingen, twee concerten van het M.S.O. en een balletavond. Daarnaast worden door deze commissie incidenteel afzonderlijke uitvoeringen georganiseerd; zo b.v. in het zomerseizoen orgel- en openluchtconcerten. Wat de programmacommissie voor de volwassenen doet, doet de jeugdcommissie voor de middelbare schooljeugd in den ruimen zin des woord. Na vorig jaar een meer gevarieerd programma gegeven te hebben, biedt ook zij dit seizoen een cyclus van toneel, voordracht, orkest en films.

Moeilijkheden ondervond de commissie met haar plannen om ook voor de schoolvrije jeugd een soortgelijke cyclus samen te stellen. Het groten-deels ongeorganiseerd zijn van deze jeugd en daarbij haar geringe bereikbaarheid en belangstelling vormden tot nog toe een onoverkomelijke hinderpaal.

Een andere commissie die zich reeds zeer verdienstelijk heeft gemaakt is de muziekcommissie. Van haar is uitgegaan de oprichting der Weerter Volksmuziekschool, de eerste van dien aard in het Zuiden. Deze school staat nog steeds onder het beheer der Commissie, doch er is een stichting in voorbereiding waarin de verschillende muziekgezelschappen ter plaatse mede vertegenwoordigd zullen zijn. De school verheugt zich in een stijgend aantal leerlingen, vooral in de verschillende instrumentaalklassen. De telkens gehouden leerlingenavonden geven reeds een aardig beeld van de voortschrijdende resultaten der school. Dit seizoen begint zij ook een cursus muziekbeluisteren voor volwassenen. Anderzijds zijn er plannen voor een cyclus kamermuziek. De activiteit der muziekcommissie leidde ook tot oprichting van het Weerts Gemengd Koor. Dit koor heeft weliswaar met de huidige depressie in het verenigingsleven te kampen, maar men hoopt deze door aanhouden te overwinnen. Pogingen om tot een orkestje te komen mochten nog niet lukken. Naarmate de muziekschool krachten aflevert zal dit echter vanzelf kunnen groeien.

De filmcommissie heeft zich tot nog toe bepaald tot het organiseren van enkele afzonderlijke filmavonden. Bepaalde omstandigheden hebben voornamelijk de vorming van een filmstudiekring met een regelmatig programma in den weg

gestaan. Thans wordt echter een enquête naar de behoefte hieraan ingesteld, waarna men tot de vorming hoopt over te gaan.

Op -toneelgebied bestaat er samenwerking met de Speelgenoten van St. Maarten, het Amateurgezelschap dat van zich deed spreken door opvoeringen van de Heks van Haarlem en van Paul Claudel's Maria Boodschap.

Ook op het gebied der beeldende kunsten is een commissie werkzaam die tot nog toe enkele tentoonstellingen voorbereide, laatstelijk van de kunstenaars, verbonden aan het Instituut voor Beeldende Kunsten te Roermond. Ontmoedigend was de veelal slechts matige belangstelling van het publiek.

Een commissie voor stadsverfraaiing en natuurschoon, die een uitvoerig rapport dienaangaande aan het Gemeentebestuur uitbracht, heeft onlangs haar taak overgedragen aan de Werkgemeenschap Limburg, afdeling Weert.

Van incidentele prestaties van het Genootschap moge ik nog noemen een kerstviering, een bevrijdingsfeest, een Hooft-avond en de verzorging van een grote herdenking der gevallen bovengrondse en ondergrondse strijders van Weert. Voor de leden organiseert men regelmatig bijeenkomsten waarop bepaalde onderwerpen behandeld worden en op gezette tijden excursies.

Behalve met de reeds genoemde werkgemeenschappen wordt ook samengewerkt met de St. Adelbertsvereniging en met de Geschied- en Oudheidkundige Kring De Aldenborgh.

Met de overige standsorganisaties viel het moeilijk tot contact en samenwerking te komen. Door het Genootschap zou zulks in wederzijds belang zeer wenselijk worden geacht teneinde tot een bredere ontplooiing van krachten te komen en de bevolking in groter getale en op intensiever wijze tot verhoogde belangstelling op cultureel gebied te brengen. Dit te bereiken zal nog een werk zijn van moeizaam zoeken van geschikte personen en middelen. Het Genootschap beschouwt dit als het naaste doel van zijn activiteit die geenszins beperkt wil zijn tot een bepaalde groep maar uitdrukkelijk de bevolking in al haar geleidingen aangaat. Reeds eerder werd met de voorzitters van Arbeidersbeweging en Boerenbond contact opgenomen, echter zonder het gewenst resultaat. Thans heeft een bespreking plaats gehad met de voorzitter der Credo-Pugnoch club der K.A.B. welke er toe heeft geleid, dat 6 arbeiders zich als lid hebben aangemeld en dat een gelijk getal de wintercyclus tegen reductie bijwoont. Ook jonge boeren werden uitgenodigd. In dit verband zijn nog opgemerkt dat én bij de muziekschool én bij de jeugdcyclus tientallen kinderen uit arbeidersgezinnen zijn ingeschreven, hetgeen veel beloften inhoudt voor de toekomst. Het stemt hoopvol dat ook diocesaan samenwerking met de standsorganisaties op het ogenblik wordt nagestreefd en dat er goede kans van slagen is. Moge de naaste toekomst zulks met behoud van ieders zelfstandigheid brengen opdat over geheel Limburg in gesloten front opgetrokken kan worden tot handhaving en verheffing onzer christelijke cultuur.

Mr. S. SMEETS.